

Sygn. akt V CSK 676/16

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M.B.

przeciwko J.R., Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Okręgowego w K. i Prezesowi Sądu Apelacyjnego w (...)

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 maja 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 31 maja 2016 r., sygn. akt V ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) oddala wniosek pozwanego Skarbu Państwa o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego,

3) przyznaje adw. F.P. od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w (...) kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powód M.B. domagał się zasądzenia od pozwanych J.R. oraz Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Okręgowego w K. i Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) kwoty 5 000 000 zł z odsetkami ustawowymi oraz odsetkami od odsetek tytułem rekompensaty za doznaną przez powoda uszczerbek w jego chronionych dobrach spowodowany traktowaniem powoda przez pozwanych oraz położenia w jakim się z

tego powodu znalazł. Powód łączył swoje roszczenia z niewłaściwym, jego zdaniem, rozpoznaniem jego roszczeń w innej sprawie, którą rozpatrywały oba sądy, a w której pozwany J.R. było jego pełnomocnikiem świadczącym mu pomoc z urzędu. Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 19 grudnia 2014 r. oddalił powództwo w niniejszej sprawie, jako nieuzasadnione. Sąd Apelacyjny w (...), rozpoznający sprawę na skutek apelacji powoda, oddalił tę apelację wyrokiem z dnia 31 maja 2016 r., podzielając pogląd o niewykazaniu przez powoda podstaw uzasadniających kierowanie roszczeń wobec pozwanych i szeroko motywując swoje stanowisko. Uwzględnił jedynie zażalenie powoda na rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

W skardze kasacyjnej skierowanej przeciwko orzeczeniu o oddaleniu apelacji powoda, opartej na podstawie z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. powód zarzucił uchybienie przepisom postępowania wskazując jako naruszony art. 233 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegające na przejęciu przez Sąd odwoławczy ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, które to uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, skoro nie został wszechstronnie rozważony zebrany w sprawie materiał dowodowy - mimo zarzutów apelacji dotyczących m.in. oddalenia wniosków dowodowych powoda. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwany Skarb Państwa wniósł o wydanie postanowienia odrzucającego tę skargę, ewentualnie odmawiającego jej przyjęcia do rozpoznania, ostatecznie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz reprezentującej go Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Nie można uwzględnić wniosku o odrzucenie skargi powoda, ponieważ oznaczenie zaskarżonego orzeczenia poprzez wskazanie sądu, stron, przedmiotu oraz daty wydania wyroku wystarczająco indywidualizuje zaskarżane orzeczenie. Nie zachodzi też wypadek oparcia skargi wyłącznie na uzasadnieniu podstaw kasacyjnych wyłączonym przez ustawodawcę w art. 398³ § 3 k.p.c., ponieważ skarżący atakuje prawidłowość przeprowadzenia postępowania apelacyjnego,

zarzucając nierozpoznanie zarzutów zawartych w apelacji powoda, nie zaś wyłącznie ustalenia faktyczne i ocenę dowodów.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością wniesionego środka odwoławczego, wskazując, że Sąd drugiej instancji nie rozpoznał wszystkich zarzutów apelacyjnych, co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli apelacyjnej.

Skarga kasacyjna jest w sposób oczywisty uzasadniona wówczas, gdy dla przeciętnego prawnika z samej jej treści - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy kasacyjne zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać kwalifikowany charakter zarzucanego naruszenia przepisów prawa, przytaczając argumenty świadczące nie tylko o dostrzegalnym *prima vista* naruszeniu przynajmniej części przytoczonych w podstawach skargi przepisów, ale także o tym, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Skarga kasacyjna wniesiona przez powoda tych wymagań nie spełnia. Zarzuty procesowe, zgodnie z brzmieniem art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., wymagają wyjaśnienia dlaczego zarzucane uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy; zatem powołując się na oczywistość takich zarzutów należy sprecyzować na czym ten wpływ polegał. Stwierdzenie, że w porównaniu do zarzutów zaprezentowanych w treści apelacji Sąd Apelacyjny nie odniósł się merytorycznie

do kwestii związanych z podstawą powództwa a w konsekwencji z zarzutami dotyczącymi oddalenia wniosków dowodowych powoda jak i wstrzymaniem się od przystąpienia do przesłuchania stron nie wyjaśnia, jaki – zdaniem skarżącego te uchybienia wywarły wpływ na wynik sprawy. Ponadto w świetle treści uzasadnienia Sadu Apelacyjnego twierdzenia te nie są uzasadnione i nie mogą uzasadnić przesłanki przesądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W związku z tym wymieniona przez skarżącego podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. Koszty pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przyznał natomiast na podstawie § 8 pkt 7 i § 14 ust. 1 pkt 2 oraz § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801) w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714).